

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Občanské sdružení „Občané za ochranu kvality bydlení v Brně – v Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích“**, se sídlem U luhu 23, Brno, zastoupen JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem se sídlem Převrátilská 330, Tábor, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 7, pošt. schr. 21/KM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. května 2009, č.j. MV-29331-2/KM-2009,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. května 2009, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje ze dne 11. 3. 2009 pod č.j. KRPB-13133/ČJK-2009-0600KR-TOL, jímž byla částečně odmítnuta žádost o informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, podaná dne 31. 1. 2009. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že povinný subjekt na základě žádosti o informaci z 31. 1. 2009 odmítl poskytnout písemnost - vyjádření policejního orgánu k ústnímu pokynu dozorového státního zástupce, která se nachází na č. listu 20 trestního spisu vedeného 3. oddělením obecné kriminality Územního odboru SKPV MR Brno Policie ČR Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje pod č.j. MRBM-62728-5/TČ-2008-73-HO. Odvolací orgán konstatoval, že v trestním řízení je státní zastupitelství jediným dozorujícím orgánem, a vztah mezi ním a policejním orgánem je fakticky vztahem nadřízenosti a podřízenosti. Pokyny a instrukce, které v rámci takového udílí státní zastupitelství policii a naopak vyjádření policie směrem ke státnímu zastupitelství, tak mají jednoznačně charakter vnitřních pokynů ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobce odmítl názor, že by pokyny státního zástupce vůči policii měly povahu výlučných vnitřních pokynů, neboť jde o různé subjekty, dále že úřední záznam o ústně obdrženém pokynu státního zástupce má být součástí trestního spisu a že ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím bylo použito nesprávně. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení se závazným právním názorem, že povinný subjekt je povinen informace poskytnout, případně se zabývat konkrétními důvody pro jejich odepření.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svém názoru, že pokyn státního zástupce policejnímu orgánu má charakter vnitřního pokynu a že tedy byly dány zákonné důvody pro nevyhovění žádosti. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které= jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobce podal dne 2. 2. 2009 k Policejnímu prezidiu ČR žádost k zaslání kopie spisu vedeného pod č.j. MRBM-62728/ČJ-2008-73-HO u Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, a to včetně strany se soupisem obsahu spisu a kopií všech vyjádření státního zástupce. Povinný subjekt na tuto žádost reagoval sdělením, že kopie spisu bude poskytnuta neprodleně po návratu zpracovatele z dovolené do služby, avšak pokud se týká žádosti o kopie všech vyjádření státního zástupce, taková informace není ve spise obsažena a ani by nebyla v souladu s § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnuta. Rozhodnutím ze dne 11. 3. 2009 pod č.j. KRPB-13133/ČJK-2009-0600KR-TOL pak povinný subjekt odmítl poskytnout žalobci informaci, která je obsahem písemnosti na č.l. 20 předmětného spisu, tedy vyjádření policejního orgánu k pokynu dozorového státního zástupce, s tím, že komunikace mezi státním zástupcem a policejním orgánem není součástí originálu trestního spisu (pokud v projednávané věci součástí tohoto originálu je, zapříčila to

skutečnost, že ve věci nebyly zahájeny úkony trestního řízení). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž s tímto výkladem povinného subjektu nesouhlasil.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Žalobce v žalobě především uvedl, že jím požadovanou informaci - tedy vyjádření policejního orgánu k ústnímu pokynu dozorového zástupce - nelze považovat za vnitřní pokyn. Povahu výlučně vnitřního pokynu bude mít pouze takový akt, kterým jsou regulovány vztahy výhradně uvnitř úřadu, aniž by se výsledky takové regulace projevíly navenek, tedy ve vztahu k třetím osobám. Žalovaný dovodil, že v rámci specifik trestního řízení je vztah státního zástupce a policejního orgánu vztahem podřízenosti a nadřízenosti a z toho titulu pokyny a instrukce, které udílí státní zástupce policii a naopak vyjádření policie směrem ke státnímu zastupitelství, tak mají charakter vnitřních pokynů ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. S tímto závěrem nemůže žalobce souhlasit, protože vztah státního zástupce a policejního orgánu vyplývá ze zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Policejní orgán je v trestním řízení povolán k tomu, aby státnímu zástupci napomáhal při naplňování jeho úlohy v trestním řízení, kterou je uskutečňování trestního stíhání a prosazování požadavku legality. Při provádění úkonů trestního řízení požívá policejní orgán procesní samostatnosti, je ale vázán pokyny státního zástupce - § 3a odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, § 174 odst. 2 písm. a) trestního řádu. Jako orgán činný v trestním řízení má policejní orgán postavení subjektu trestního řízení. Dozor státního zástupce v přípravném řízení je vymezen v § 174 trestního řádu v návaznosti na § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství a je vykonáván v trestním řízení především z hlediska zákonnosti postupu policejního orgánu, ale také z hlediska jeho věcné správnosti, odůvodněnosti a úplnosti. Z výše uvedeného vyplývá, že mezi státním zastupitelstvím a Policií ČR existuje vztah podřízenosti a nadřízenosti pouze v rámci dozoru státního zástupce nad zákonností v přípravném řízení. Rozhodně nelze vyvodit, že by pokyny státního zástupce měly povahu výlučných vnitřních pokynů, vzhledem k tomu, že se jedná nepochybně o dva různé subjekty. To je doloženo o tím, že Policie je spravována Ministerstvem vnitra, zatímco státní zastupitelství spadá pod rezort Ministerstva spravedlnosti.

Pokyny k vyšetřování trestných činů jako dozorové opatření státního zástupce se vydávají ve formě opatření, zpravidla písemně, není však vyloučeno dát konkrétní pokyn ústně, telefonicky nebo telefaxem apod. Pokyny státního zástupce policejnímu orgánu k vydání usnesení, proti němuž je přípustná stížnost, se vždy zařadí do prvopisu vyšetřovacího spisu. Ostatní pokyny se zakládají do prvopisu vyšetřovacího spisu, stanoví-li tak státní zástupce). Tomu odpovídá i úprava závazného pokynu policejního prezidenta, podle něhož se pokyny státního zástupce udělené v písemné podobě založí do stejnopisu trestního spisu, neurčí-li státní zástupce výslovně, že pokyn má být založen do originálu trestního spisu. O ústně obdrženém pokynu státního zástupce zpracuje policista úřední záznam, který před založením do trestního spisu neprodleně předloží svému nejbližší nadřízenému vedoucímu pracovníkovi. Z toho vyplývá, že záznam o ústním pokynu státního zástupce a vyjádření policejního orgánu by mělo být součástí trestního spisu. Žalobci tedy není jasné, proč tomu tak v tomto případě není a požadovaný dokument je součástí pomocného materiálu.

Žalovaný se ztotožnil s názorem povinného subjektu, že není žádný racionální či zákonný důvod pro poskytnutí písemností žalobci, které již obdržel v rámci řízení vedeným pod č. j. MRBM-62728-5/TČ-2008-73-HO třetím oddělením obecné kriminality Územního odboru SKPV MŘ Brno Policie ČR Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje. Nutno podotknout, že neposkytnout informaci lze jen ze zákonem daných důvodů, a zákon o svobodném přístupu k informacím neobsahuje žádné ustanovení, pod které by bylo možno důvod uvedený v napadeném rozhodnutí subsumovat. Proto je nutno shrnout, že zdůvodnění aplikace ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím na danou žádost je zjevně nesprávné. Žalovaný tak porušil právo žalobce na svobodný přístup k informacím, jak je zaručeno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod a v § 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Mezi účastníky není sporu o tom, o jaké informace žalobce žádal, avšak rozcházejí se v názoru na tom, zda pokyn dozorujícího státního zástupce, vydaný policejnímu orgánu v rámci trestního řízení, má povahu vnitřního pokynu a zda tedy lze odmítnout poskytnutí písemného záznamu o tomto pokynu podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Soud v této věci konstatoval, že v době po podání předmětné žaloby rozhodoval v obdobném sporu Nejvyšší správní soud, jenž v rozsudku ze dne 17. 2. 2011, č.j. 1 As 105/2010-73, vyjádřil názor, že *„pokyny státního zástupce udělované v průběhu přípravného řízení trestního policejnímu orgánu patří k vnitřním pokynům povinného subjektu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.“* Tento názor Nejvyšší správní soud odůvodnil konstatováním, že policejní orgán je během přípravného řízení trestního plně podřízen státnímu zástupci, který je oprávněn udílet policejnímu orgánu závazné pokyny, přezkoumávat a rušit jeho rozhodnutí. Tento vztah lze z hlediska materiálního označit za vztah hierarchický, byť zde samozřejmě není žádná formální organizačně-hierarchická vazba. Prostřednictvím pokynů státního zástupce úkoluje policejní orgán, usměrňuje jeho činnost v konkrétním případě. Tyto pokyny zavazují pouze policejní orgán, jemuž jsou výlučně určeny, nikoliv třetí osoby. Navenek se projevují jen prostřednictvím úkonů policejního orgánu, které činí v návaznosti na pokyny státního zástupce. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že pokyny, které státní zástupce udílí policejnímu orgánu v rámci přípravného řízení, náleží do skupiny vnitřních pokynů ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím (viz odst. 24 citovaného rozsudku). Tento svůj závěr Nejvyšší správní soud odůvodnil i odkazem na závěry formulované Ústavním soudem v usnesení sp. zn. I. ÚS 54/05 ze dne 26. 7. 2005 (U 17/38 SbNU 535), když podle Ústavního soudu se *„...právo nahlížet do spisu dle § 65 odst. 1 trestního řádu nevztahuje na pokyny státního zástupce, které udílí policejnímu orgánu. Tyto pokyny, mají-li písemnou formu, se zpravidla (až na stanovené výjimky) zakládají v souladu s jednací řádem pro státní zastupitelství do stejnopisu spisu, nikoliv jeho originálu. Na tyto pomocné materiály se nevztahuje právo nahlížet do spisu.“*

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že citované právní názory Nejvyššího správního soudu a konec konců též Ústavního soudu je třeba v plném rozsahu vztáhnout i na věc nyní projednávanou. Jestliže žalobce žádal, aby mu podle zákona o svobodném

přístupu k informacím byla poskytnuta též část spisu, která obsahuje záznam pokynu státního zástupce, vydaného policejnímu orgánu v rámci výkonu dozoru nad trestním řízením, pak této žádosti nemohl povinný subjekt vyhovět, neboť takový pokyn státního zástupce má povahu vnitřního pokynu. Poskytnutí takové informace je pak podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím vyloučeno.

Žalovaný tedy nepochybil, jestliže nevyhověl odvolání žalobce proti rozhodnutí povinného subjektu, kterým bylo poskytnutí této informace odmítnuto, a odůvodnil to právě povahou požadované informace. S ohledem na povahu požadované informace je pak podle názoru soudu bezvýznamné, zda záznam o ústním pokynu státního zástupce a vyjádření policejního orgánu by měl být součástí trestního spisu nebo nikoliv, resp. zda v konkrétním projednávaném případě součástí trestního spisu byly nebo nikoliv – povinný subjekt je nemohl poskytnout v žádném případě.

Městský soud v Praze proto shledal podanou žalobu nedůvodnou a podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního ji zamítl.

Soud rozhodl ve věci bez jednání, za podmínek ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. prosince 2013

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kotlanová